

Sygn. akt I C 654/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2013 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Urszula Wicińska

Protokolant st. sekr. sądowy Joanna Skrzeczek

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2013 r. w Środzie Śląskiej na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W.

p/ko M. H.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej M. H. na rzecz strony powodowej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 59.567,16 zł (pięćdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset sześćdziesiąt siedem złotych szesnaście groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 6596 zł (sześć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 czerwca 2012r. strona powodowa Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanej M. H. kwotę 59567,16 zł z tytułu regresu za wypłacenie tej kwoty na rzecz (...) Bank S.A., z którym pozwaną łączyła umowa kredytu, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2011r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego w kwocie 7217 zł, łącznie z kwotą uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu wskazała, iż pozwana zawarła umowę kredytu hipotecznego nr KH (...) z (...) Bank S.A. z siedzibą we W. i w związku z brakiem wymaganego wkładu własnego pozwanej, na wypadek nie spłacenia części kredytu przez pozwaną, strona powodowa udzieliła Bankowi ochrony ubezpieczeniowej na podstawie Umowy generalnej ubezpieczenia zapłaty brakującego wkładu własnego w kredytach hipotecznych na cele mieszkaniowe udzielanych przez (...) Bank S.A. nr (...) z dnia 17 kwietnia 2008 r. Strona powodowa podniosła, iż wobec nie wykonywania zobowiązań kredytowych przez pozwaną, Bank wypowiedział umowę kredytu i postawił kredyt w stan natychmiastowej wymagalności, co zgodnie z powyższą Umową ubezpieczenia stanowiło zdarzenie ubezpieczeniowe objęte ochroną ubezpieczeniową i wobec wezwania Banku, po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, strona powodowa wypłaciła na rzecz (...) Bank S.A. odszkodowanie w wysokości 59.567,16 zł. Wskazała, iż z dniem zapłaty odszkodowania przez powoda, roszczenie Banku przeciwko pozwanej odpowiedzialnej za szkodę z mocy art. 828 k.c. przeszło na powoda do wysokości zapłaconej kwoty. Strona pozwana wyjaśniła, iż żądana kwota obejmuje oprócz należności głównej, również odsetki ustawowe liczone od 10 czerwca 2011 r., to jest od dnia następnego po dacie wymagalności roszczenia (art. 455 k.c.). Podniosła, iż mimo wezwania do zapłaty, pozwana nie uiszczała żądanej kwoty.

W dniu 27 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej w sprawie sygn. I Nc (...) wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana M. H. potwierdziła, iż w związku z dopuszczalnym przez Bank brakiem wymaganego wkładu własnego, strona powodowa udzieliła Bankowi ubezpieczenia brakującego wkładu własnego polisą o numerze (...) na wypadek braku spłaty części kredytu hipotecznego przez pozwaną. Przyznała, iż zaprzestała spłacania zaciągniętego kredytu, tłumacząc to bardzo trudną sytuacją życiową, finansową i zawodową, i mimo prób porozumienia się z kredytodawcą, Bank wypowiedział umowę, jednocześnie występując do ubezpieczyciela o wypłatę odszkodowania. Pozwana zarzuciła, iż Bank prowadzi przeciwko niej egzekucję całości kredytu hipotecznego, pomniejszonego jedynie o kapitał spłacony do dnia rozwiązania umowy. Podniosła, iż strona powodowa likwidując szkodę, powinna ustalić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także to, czy dochodzona przez Bank kwota nie jest już przedmiotem postępowania egzekucyjnego. Zarzuciła iż ona spłaca już pełną kwotę zaciągniętego kredytu wobec Banku przez potrącenia dokonywane w egzekucji, a ponadto, skoro ona wpłaciła całą składkę ubezpieczeniową, to winna od ubezpieczyciela otrzymać przedmiotowe odszkodowanie, które następnie przekazałaby Bankowi.

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 3 grudnia 2012 r. strona powodowa podniosła, iż pozwana nie była stroną umowy ubezpieczenia, a były nimi: Bank, jako ubezpieczony i ubezpieczający, oraz strona powodowa, jako ubezpieczyciel, nie ma zatem znaczenia to, że ostatecznie obowiązek zapłacenia składki ubezpieczeniowej został przerzucony na pozwaną, będącą stroną umowy kredytu zawartej z Bankiem, gdyż przez jej zapłatę pozwana nie stała się stroną stosunku ubezpieczenia. Ponadto wskazała, iż stosunek ubezpieczeniowy między stroną powodową a Bankiem służy ochronie Banku (ubezpieczonego) od zdarzeń przyszłych i niepewnych (zdarzenie ubezpieczeniowe) i dlatego, że pozwana nie mogłaby być osobą ubezpieczoną, gdyż to ona miała wpływ na spłatę kredytu i zaistnienie takiego zdarzenia ubezpieczeniowego. Strona powodowa zaprzeczyła jakoby Bank dochodził od pozwanej całości kwoty zadłużenia, w tym również dochodzonej w niniejszym postępowaniu, zaznaczając jednocześnie iż wypłata przez stronę powodową odszkodowania zaspokoiła tylko część roszczeń Banku z umowy kredytu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Stronę powodową Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w (...) Bank S.A. z siedzibą we W. łączy umowa ubezpieczenia zapłaty brakującego wkładu własnego w kredytach hipotecznych na cele mieszkaniowe zawarta w dniu 17 kwietnia 2008 r. na czas nieokreślony. Jest to umowa generalna obejmująca swym przedmiotem wszystkie umowy kredytu zawarte w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia, w przypadku których kredytobiorca nie wniósł całości lub części wkładu własnego wymaganego przez (...) Bank S.A. na podstawie procedur bankowych do wysokości 70000 zł. Ochrona ubezpieczeniowa dla każdej z umów kredytu rozpoczyna się od następnego dnia po dniu uruchomienia środków na podstawie umowy kredytu i trwa 36 miesięcy dla każdej umowy kredytu zgłoszonej przez Bank, do ostatniego dnia miesiąca, w którym kredytobiorca spłaci wymagany przez Bank wkład własny.

Bank zobowiązany jest niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 8 dni kalendarzowych od daty wymagalności kolejnej trzeciej raty, wysłać do kredytobiorcy zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy kredytu i postawieniu go po upływie okresu wypowiedzenia w stan wymagalności, o czym jednocześnie ma obowiązek poinformować Ubezpieczyciela. Niezapłaceniem trzech rat jest również brak częściowej spłaty kilku rat, łącznie skutkujący powstaniem zadłużenia przeterminowanego równego co najmniej kwocie trzech rat. Strony umowy ubezpieczenia uzgodniły, iż w razie powstania szkody Bank, skieruje do (...) S.A. pisemne wezwanie do zapłaty odszkodowania, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania Banku, w terminie do 30 dni od upływu okresu wypowiedzenia umowy kredytu, wraz z oświadczeniem że kredytobiorca nie wywiązał się z obowiązku spłaty co najmniej trzech kolejnych rat kapitału wraz z ratami odsetkowymi. (...) S.A. zobowiązany jest zaś do wypłaty odszkodowania lub powiadomienia o odmowie jego wypłaty w terminie do 10 dni roboczych od dnia otrzymania tego wezwania.

(dowód: umowa generalna ubezpieczenia zapłaty brakującego wkładu własnego w

kredytach hipotecznych na cele mieszkaniowe udzielanych przez (...) Bank

S.A. z dn. 17.08.2008 r. wraz z aneksami nr (...) k. 68 – 87)

Pozwaną (...) Bank S.A. z siedzibą we W. łączyła umowa kredytu hipotecznego nr KH (...). Kredyt został udzielony w walucie złoty polski (PLN), indeksowany we frankach szwajcarskich (...). Pozwana nie miała wkładu własnego wymaganego w kwocie 70000 zł, co zostało zabezpieczone przez powyższą umowę ubezpieczenia. Składkę ubezpieczeniową z tego tytułu pokryła pozwana.

(dowód: umowa kredytu hipotecznego z dn. 3.09.2008 r. k. 25 – 36)

Pismem z dnia 17 sierpnia 2010 r., doręczonym 25 sierpnia 2010 r., (...) Bank S.A. wypowiedział pozwanej M. H. umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia i postawił całą należność w stan natychmiastowej wykonalności, z powodu nie spłacania rat kredytu. Bank poinformował ponadto pozwaną, iż bezzwłoczna wpłata kwoty 6.769,14 zł oraz 492,43 CHF spowoduje możliwość rozważenia wycofania wypowiedzenia.

(dowód: pismo z dn. 17.08.2010 r. k. 37 - 38)

Pismem z dnia 28 września 2010 r. (...) Bank S.A. wezwał stronę powodową (...)S.A. do zapłaty odszkodowania z tytułu szkody jaka powstała z umowy kredytu zawartej z pozwaną o numerze KH(...)w wysokości 59567,16 zł, oświadczając że pozwana nie wywiązała się z obowiązku spłaty rat kredytowych i została jej wypowiedziana umowa kredytowa, a cała niespłacona należność została postawiona w stan wymagalności.

(dowód: pismo z dn. 28.09.2010 r. k. 39)

Strona powodowa w dniu 19 kwietnia 2011 r. wydała decyzję o przyznaniu odszkodowania w żądanej przez Bank wysokości i taką kwotę na jego rzecz wypłaciła.

(dowód: decyzja z dn. 19.04.2011 r. k. 40)

polecenie wypłaty odszkodowania z dn. 19.04.2011 r. k. 41)

Na kwotę odszkodowania składały się: niespłacony kapitał w wysokości 58.731,74 zł, raty odsetkowe w wysokości 152,74 zł, składki, opłaty i inne koszt w łącznej wysokości 356 zł oraz odsetki karne w wysokości 326,68 zł.

(dowód: wyliczenie odszkodowania przez (...) Bank S.A. k. 135

harmonogram spłat kredytu (...) Bank S.A. k. 136

historia rachunku kredytowego pozwanej k 137 – 140)

Pismem z dnia 31 maja 2011 r. pozwana M. H. została wezwana przez stronę powodową (...)S.A. do zapłaty kwoty 59.567,16 zł w terminie do 9 czerwca 2011 r. i jednocześnie poinformowana, że zostało wypłacone Bankowi w tej wysokości odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia kredytu hipotecznego udzielonego na podstawie umowy kredytu hipotecznego nr KH(...).

(dowód: pismo z dn. 31.05.2011 r. k. 42 oraz dowód jego nadania k. 46)

Pozwana nie uiściła żądanej należności.

(bezsporne)

Przeciwko pozwanej od stycznia 2012 r. toczy się postępowanie egzekucyjne z wniosku (...) Bank S.A.

(bezsporne)

Sąd zważył co następuje :

Roszczenie strony powodowej stanowi regres ubezpieczeniowy. Strona powodowa wypłaciła odszkodowanie na rzecz (...) Bank S.A. na podstawie łączącej ich umowy generalnej ubezpieczenia zapłaty brakującego wkładu własnego w kredytach hipotecznych na cele mieszkaniowe udzielanych przez (...) Bank S.A. z dn. 17 sierpnia 2008 r. Umowa ta obejmowała ubezpieczeniem umowę kredytu udzielonego pozwanej M. H. w zakresie braku wymaganego wkładu własnego, która to umowa kredytowa została wypowiedziana wobec nie spłacania kredytu.

Zgodnie z treścią art. 828 § 1 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Dla powstania roszczenia regresowego ubezpieczyciela konieczne jest istnienie stosunku zobowiązaniowego pomiędzy poszkodowanym (ubezpieczającym) a odpowiedzialnym za szkodę. Ubezpieczycielowi wskutek sytuacji opisanej w tym przepisie przysługuje wierzytelność przeciw sprawcy szkody. Przejście roszczeń następuje z dniem zapłaty przez ubezpieczyciela odszkodowania z tytułu ubezpieczenia majątkowego z mocy prawa, do wysokości zapłaconego odszkodowania.

Oznacza to, iż ubezpieczyciel nabywa to samo roszczenie, które przysługiwało ubezpieczonemu przez sam fakt zapłaty odszkodowania, czyli że nabyta wierzytelność jest co do natury taką samą, jaką w stosunku do osoby odpowiedzialnej za szkodę miał ubezpieczający. Z tym momentem traci to roszczenie ubezpieczający, a ubezpieczyciel nabywa wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty.

Bezspornym jest, iż pozwaną oraz (...) Bank S.A. łączyła umowa kredytowa, która była ubezpieczona w zakresie braku wkładu własnego u strony powodowej. Nie budzi wątpliwości również to, iż wskutek nie płacenia przez pozwaną rat kredytu, doszło do wypowiedzenia tej umowy przez Bank oraz postawienia niespłaconego kredytu w stan natychmiastowej wymagalności, co zgodnie z umową ubezpieczeniową stanowiło zdarzenie ubezpieczeniowe i upoważniało Bank do żądania odszkodowania, a stroną powodową do jego zapłaty. Ubezpieczenie obejmowało umowę kredytową w zakresie braku wkładu własnego wymaganego od pozwanej w wysokości 70000 zł.

Pozwana nie kwestionowała zasady odpowiedzialności, ani wysokości wypłaconego odszkodowania. Zarzuciła jednakże, że (...) Bank S.A. egzekwuje od niej całą kwotę niespłaconego kredytu, obejmującą również ubezpieczony wkład własny, a więc kwotę żadaną przez stronę powodową.

Wbrew tym zarzutom, strona powodowa, która wypłaciła odszkodowanie kredytującemu Bankowi, ma prawo żądać zwrotu jego równowartości od pozwanej, gdyż z mocy prawa wstąpiła w prawa Banku do wysokości uiszczonej kwoty. W przypadku gdyby (...) Bank S.A. żądał tej samej kwoty, czy też ją egzekwował, pozwana mogłaby zwalczać jego działania, w szczególności w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego. Po uzyskaniu odszkodowania, to Bank bowiem byłby nieuprawniony do żądania tej kwoty, a nie strona powodowa. Chybione są również zarzuty, iż strona powodowa powinna sprawdzić czy Bank nie egzekwuje całej należności kredytowej bezpośrednio od pozwanej kredytobiorczyni i ewentualnie wstrzymać się z wypłatą odszkodowania. Wypłata tego świadczenia nastąpiła bowiem w 2011 r., kiedy jeszcze nie toczyło się postępowanie egzekucyjne wszczęte przez (...) Bank S.A. przeciwko pozwanej. Tocząca się obecnie egzekucja i jej zakres nie mają zatem znaczenia dla istnienia roszczenia strony powodowej.

W związku z powyższym wnioski dowodowe pozwanej w zakresie dokumentów z akt sprawy w przedmiocie nadzoru nad egzekucją z nieruchomości (sygn. akt (...)) oraz akt egzekucyjnych zostały oddalone, jako nie wnoszące niczego istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.).

Zarzut pozwanej, iż strona powodowa wypłaciła odszkodowanie nie jej, a Bankowi, mimo zapłaty przez nią składki ubezpieczeniowej, również nie zasługuje na uwzględnienie.

Umowa ubezpieczenia łączy dwie strony: (...) Bank S.A. i powodowe (...) S.A., z których to Bank jest zarówno ubezpieczającym, jak i ubezpieczonym, a zgodnie z postanowieniami tej umowy wypłata odszkodowania następuje na rzecz ubezpieczonego Banku. To, kto faktycznie ponosi koszty składki ubezpieczeniowej, nie ma znaczenia z punktu widzenia tego obowiązku ubezpieczyciela. Tylko bowiem wypłata odszkodowania na rzecz Banku jest należyty

spełnieniem przez stronę powodową zobowiązania z tej umowy. Przerzucenie przez Bank obowiązku zapłaty składki na pozwaną jest sprawą wewnętrzną stosunku między nimi i nie dotyczy, ani w żaden sposób nie wpływa na kształt praw i obowiązków powodowego ubezpieczyciela.

Innych zarzutów pozwana skutecznie nie złożyła, ani na rozprawie, ani w piśmie procesowym. Pismo pozwanej z dnia 18 lutego 2013 r. sporządzone i podpisane przez reprezentującego ją adwokata, zostało zwrócone na podstawie art. 132 § 1 k.p.c., gdyż nie został do niego dołączony dowód doręczenia jego odpisu pełnomocnikowi strony przeciwnej albo dowód wysłania mu przesyłką poleconą.

Wobec powyższego, Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o zezwolenie na złożenie pisma przygotowawczego odnoszącego się do treści zwróconego pisma pozwanej. Zgoda została wyrażona na złożenie pisma przygotowawczego jedynie w zakresie okoliczności dotyczących zgody banku na przedstawienie rozliczenia kredytu oraz w części zawierającej wnioski dowodowe w tym zakresie. Wcześniej dopuszczone zwrócenie się przez Sąd do Banku o te informacje, nie przyniosło rezultatu z uwagi na tajemnicę bankową.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu. Strona powodowa wyznaczyła pozwanej termin do zapłaty do dnia 9 czerwca 2011 r., a więc roszczenie stało się wymagalne w dniu 10 czerwca 2011 r.

Mając powyższe na uwadze, powództwo zostało uwzględnione w całości i dlatego zasądzono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.